

ที่ มหา ๐๘๐๔.๓/ ๑๒๐๐๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการสอบสวนนายกเทศมนตรีตำบลลิม อำเภอปง จังหวัดพะ夷า

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพะ夷า

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพะ夷า ลับ ที่ มหา ๐๘๔๗.๔/๗๘๒๒ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ตามที่จังหวัดพะ夷าได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับกรณีที่จังหวัดพะ夷าได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนายสมบูรณ์ วิชัย นายกเทศมนตรีตำบลลิม อำเภอปง จังหวัดพะ夷า ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ กรณีมีมูลกล่าวหาว่ากระทำการทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และอยู่ระหว่างการถูกดำเนินคดีอาญา โดยจังหวัดพะ夷ามีความเห็นว่า คณะกรรมการสอบสวนควรจะดูแลการสอบสวนให้ชัดเจนเพื่อรอดำเนินการตามกฎหมาย จังหวัดพะ夷า ในคดีดังกล่าว จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดพะ夷าถูกต้องหรือไม่ อย่างไร หรือมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่านายกเทศมนตรีปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ตัวคดีตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด และกระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบเกี่ยวกับการสอบสวนนายกเทศมนตรีไว้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนคณะกรรมการเทศมนตรีหรือเทศมนตรี พุทธศักราช ๒๕๐๐ โดยข้อ ๙ ของระเบียบฉบับดังกล่าวกำหนดไว้ว่า ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานด่าง ๆ โดยการสอบสวนพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานอื่น ๆ ตามความจำเป็นเพื่อทราบข้อเท็จจริง และข้อ ๒๐ กำหนดว่า เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมปรึกษาทำรายงานการสอบสวนสรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งแสดงความเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำการทำความเรื่องที่ถูกกล่าวหาฐานใด ในมาตราใด และควรลงโทษเพียงใดหรือไม่เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน อีกทั้งยังได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มหา ๐๓๓.๑/ ๒๑๑๐ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการสอบสวนเพื่อเสนอให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง กล่าวคือ เมื่อมีการร้องทุกข์กล่าวโทษ คณะกรรมการเทศมนตรี เทศมนตรี นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ผู้ได้ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย ...

เรียนร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ด้านหนึ่ง หรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ และผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่ามีมูลกรณีดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเทศมนตรี เทศมนตรี นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี พุทธศักราช ๒๕๐๐ ประกอบกับพระราชบัญญัติบริบูรณ์ดิราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดไว้ ดังนั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นทำการสอบสวนนายกเทศมนตรีผู้ใดแล้ว คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการสอบสวนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรี พุทธศักราช ๒๕๐๐ ดังกล่าว ประกอบกับพระราชบัญญัติบริบูรณ์ดิราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยคณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ด้องรวมรวมพยานหลักฐานต่างๆ โดยการสอบสวนพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานอื่น ๆ ตามความจำเป็นเพื่อทราบข้อเท็จจริง แล้วประชุมปรึกษาทำรายงานการสอบสวน สรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งแสดงความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาฐานใดในมาตรการใด ควรลงโทษเพียงใดหรือไม่ เสนอด่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ศาลปกครองสูงสุดได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับการออกคำสั่งทางปกครองตามคำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขคดีที่ อ.๑๐๔/๒๕๔๗ คดีหมายเลขคดีที่ อ.๑๐๕/๒๕๔๙ กรณีที่นายสุรพล จันวิเศษ ได้ยื่นฟ้องนายอ่ำเภอราดุพนมขอให้ศาลมีพิกตุณคำสั่งอ่ำเภอราดุพนม ที่ ๖๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๖ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะมีพฤติกรรม ในทางเสื่อมเสียทางศีลธรรม กรณีมีพฤติกรรมกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและให้ที่พำนักระดับบุคคลต่างด้าว โดยศาลมีพิกตุณคำสั่งให้พิจารณาเห็นว่า มาตรา ๔๙ ตรี วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้นายอ่ำเภอสอบสวน และวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวโดยเร็ว คำนิจฉัยของนายอ่ำเภอให้เป็นที่สุด กรณีดังกล่าว แม้ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบของผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่มีพยานหลักฐานใดยืนยันได้อย่างชัดแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจนถึงขั้นที่จะดำเนินคดีอาญา กับผู้ฟ้องคดีได้ถูกต้อง แต่ข้อมูลในทางลับของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านความมั่นคงทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ต่างมีข้อมูลตรงกันว่า ผู้ฟ้องคดีมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดถึงขนาดมีรายชื่อยื่นบัญชีของกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นและสอดคล้องกับคำให้การของพยานบุคคล เมื่อข้อเท็จจริงพังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด แม้จะไม่ปรากฏพยานหลักฐานยืนยันถึงขั้นเอกสารมิพิดทางอาญาได้ แต่พฤติกรรมดังกล่าวຍ่อถือได้ว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางเสื่อมเสียทางศีลธรรมได้แล้ว เช่นนี้ จึงพังได้ว่าผู้ฟ้องคดี เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางเสื่อมเสียทางศีลธรรมแล้วเช่นกัน กรณีการสอบสวนนายกเทศมนตรีตำบลลงใน จังหวัดพะเยาสามารถนำความเห็นของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องนี้ได้ กล่าวคือ คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ โดยการสอบสวนพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานหลักฐานอื่น ๆ เสียก่อน เพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงในเรื่องที่กล่าวหาและพิจารณาว่า ผู้ถูกกล่าวหา้มีพฤติกรรมอันเป็นการปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน

/ละเอย ...

ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ด้านหนึ่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการหรือไม่ประการใด โดยไม่จำเป็นจะต้องปรากฏพยานหลักฐานยืนยันถึงขั้นความผิดทางอาญาได้ แล้วสรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งแสดงความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไป

อย่างไรก็ตาม กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานด่าง ๆ ตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติฯ ให้ทราบด้วยการสอบสวนคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรี พุทธศักราช ๒๕๐๐ กำหนดไว้แล้ว ยังไม่เพียงพอต่อการพิจารณาเพื่อสรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งแสดงความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และเรื่องที่กล่าวหานั้นมีพฤติกรรมเป็นการกระทำผิดอาญาและอยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาด้วย หากคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า คำวินิจฉัยของศาลในคดีอาญาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อการพิจารณาในเรื่องนี้ คณะกรรมการสอบสวนก็สามารถนำคำวินิจฉัยของศาลมาประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้จะต้องถือปฏิบัติในเรื่องของเงื่อนเวลา การสอบสวนและการขยายเวลาการสอบสวนให้เป็นไปตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรี พุทธศักราช ๒๕๐๐ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจินทร์ จักรภพ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๗ ๘๙๗

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

“ธรรมดายังไงให้ใส่สะอาด”